

ערר לפי סעיף 19 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות), התשמ"א-1981

החלטה 01-12

בפני:

השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב

בעניין שבין:

הקובל

התובעת הראשית של משרד הבריאות
ע"י ב"כ – עו"ד שרה שר-לב ועו"ד שני בצלאל

לבין:

הנקבל

האח עאדל קשקוש
ע"י ב"כ - עו"ד דוד זילברמן

ה ח ל ט ה

העובדות

1. בתקופה הרלוונטית שימש הנקבל כאח בבית החולים "אסותא" בת"א. בתאריך 24.7.2006 הגיעה המתלוננת לבית החולים על-מנת לעבור ניתוח להוצאת גוש משד שמאל. בעת בדיקתה לפני הניתוח, עיסה הנקבל את שדיה לשם גרוי מיני. לאחר מכן אמר לה להתפשט מבגדיה וללבוש חלוק. לאחר שלבשה את החלוק, אמר לה הנקבל להסירו, כשהוא מתבונן מן הצד בגופה הערום.

פסיקת בתי המשפט

2. בגין מעשיו אלה, הוגש נגד הנקבל, ביום 4.11.07, כתב אישום לבית משפט השלום בת"א (תפ"ח 8210/07), בו יוחסה לו עבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לאחר שמיעת הוכחות, נוכח כפירתו באישומים, הרשיע ביהמ"ש ביום 28.1.10 את הנקבל בעבירה שיוחסה לו, וגזר עליו את הענשים הבאים:

20 חדשי מאסר, מהם עשרה חדשים לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי.

קנס בסך 1,000 ש"ח.

פיצויים למתלוננת בסך 5,000 ש"ח.

בגזר דינו קבע בית המשפט בזו הלשון:

"נסיבות ביצוע העבירה מכוערות ומקוממות. יש בהן יותר מקורטוב של ניצול תפקידו של הנאשם כאח במערכת הציבורית, מצד אחד, ומצד שני, ניצול מצוקתה של המתלוננת. הנאשם מצא לפגוע בה בעת חולשתה, כשהיא סובלת ממתח נפשי שקשה לתאר חמור ממנו..." (עמ' 123 לפרוטוקול ביהמ"ש).

ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט המחוזי בת"א – נדחה ביום 18.10.10, והעונש נשאר על כנו.

דו"ח ועדת המשמעת

4. בעקבות הרשעתו של הנקבל, הגישה התובעת הראשית במשרד הבריאות, ביום 1.6.11, קובלנה כנגדו, על כך שהורשע בעבירה שיש עימה קלון או שיש בה כדי להראות שהוא חסר האחריות הדרושה לעסוק בסיעוד, כאמור בסעיף 15(4) לתקנות.

5. בדין וחשבון ציינה הוועדה, בין היתר, כדלהלן:

"מקצוע הסיעוד, מעצם מהותו כרוך בטיפול אישי-פיזי בלתי אמצעי במטופלים, לרבות בחסרי ישע ובקטינים; מקצוע הסיעוד מצריך אמון מלא של המטופל ב"מיהות" המטפל וב"מהות" התנהגותו.

לא נוכל לקבל מצב שאח מוסמך ינהג כלפי מטופלת שלו במירמה, שלא ביושר אישי-מקצועי, וזאת בכוונות מיניות ובחוסר מוסריות אישית ומקצועית" (סעיף 7 לדוח הוועדה).

לאחר שנתנה דעתה גם לנסיבותיו האישיות של הנקבל – אין לו עבר פלילי, זה כשלונו הראשון, ופרנסת משפחתו מוטלת על כתפיו - המליצה הוועדה בפני מנכ"ל משרד הבריאות להטיל על הנקבל עונש של התליית רשיון למשך שנתיים.

בתאריך 24.1.12 החליט מנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' רוני גמזו, לאמץ את המלצת הוועדה, וקבע "שהתליית הרישיון תחל לאחר סיום ריצוי ענש המאסר".

הערר

6. בתאריך 28.2.12 הגיש בא כוחו של הנקבל, עו"ד ד' זילברמן ערר על חומרת העונש, כשלטענתו לא נתן מנכ"ל משרד הבריאות די משקל לנסיבותיו האישיות של הנקבל, ואלה הן: לנקבל עבר נקי, עול פרנסת משפחתו מוטל על כתפיו, הוא היה עובד מצויין, וכן האירוע קרה לפני זמן רב, בשנת 2006. עוד מבקש ב"כ העורר להפנות את תשומת הלב לעונש שהוטל במקרה חמור הרבה יותר – בו נדון אח שהורשע בעבירות חמורות פי כמה, לרבות אינוס – אף הוא לשנתיים התליית רשיון בלבד (האח מרדכי זוהר).

אשר על כן – מבקש ב"כ הנקבל להקל בעונשו, כמפורט בסעיף 21 לכתב הערר.

7. התובעת הראשית, עו"ד שרה שר-לב, מתנגדת נחרצות להקלה כלשהי בענש, ומדגישה כי עמדת התביעה היתה לבטל לחלוטין את רשיונו של הנקבל – עמדה שלא התקבלה על דעת הוועדה. לטענתה, אין מקום להתערב בהחלטת המנכ"ל, אשר הינה "סבירה, מידתית ומוצדקת ואשר התקבלה תוך הפעלת שיקול דעת מקצועי".

8. לאחר ששקלתי את נסיבות המקרה שלפניי ואת טיעוני ב"כ הצדדים המלומדים – החלטתי כי דין הערר להידחות. מעשהו של הנקבל חמור מאד בעיניי, שעה שהוא מעל קשות באמון שרחשה לו המתלוננת, ופגע בה לצורך סיפוק יצרו המיני. הנקבל ניצל בציניות מרושעת את חולשתה של המתלוננת והיותה נתונה במתח נפשי רב לקראת ניתוח שהיה בו כדי לאבחן אם היא חולת סרטן.

אלמלא נסיבותיו האישיות של הנקבל, כפי שפורטו על-ידי בא-כוחו, עו"ד זילברמן, והעובדה שמדובר באירוע משנת 2006, אין ספק כי הוא היה ראוי לעונש כבד פי כמה. ואם נקטה הוועדה באותו מקרה של האח זוהר, שצוטט ע"י ב"כ העורר, בגישה מקילה להפליא – אזי הגיעה העת להחמיר החמרה ניכרת בעונשם של עבריינים בתחום הרפואי והפרה-רפואי, המבצעים מעשים נלוזים שכאלה במטופלות הנתונות לחסדיהם ונותנות בהם את אמונם.

אשר על-כן, לא מצאתי כל עילה או הצדקה להתערב בהחלטת המנכ"ל שקיבל את המלצת הוועדה, והערר נדחה בזאת.

ניתן היום, 18 מרס 2012, כד' אדר תשע"ב.

המזכירות תעביר לצדדים העתק החלטה זו.

אמנון סטרשנוב, שופט (בדימוס)